

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Ympäristöluvut
kirjaamo.etela@avi.fi

Viite: Lausuntopyyntö 3.11.2022**Asia: Lehmonkärjen väylän määrääminen yleiseksi paikallisväyläksi (dnro ESAVI/33692/2022), Asikkala**

Asikkalan kunta on hakenut vesilain nojalla Päijänteen Vähä-Äiniön lahdella sijaitsevan Lehmonkärjen väylän määräämistä yleiseksi paikallisväyläksi. Uuden väylän pituus on noin 3,4 kilometriä, mitoitussyvyys 2,4 metriä, haraussyvyys 3,0 metriä ja väylä-alueen kokonaispinta-ala noin 16,6 ha. Hankkeen tarkoituksena on perustaa Lehmonkärjessä sijaitsevaan palvelusatamaan ja matkailukeskukseen johtava veneväylä. Tavoitteena on myös parantaa vesiliikenteen turvallisuutta ja ja kehittää matkailutoimintaa. Väylä toteutetaan syväälle vesialueelle ilman ruoppauksia. Vesiliikenne voi lisääntyä uuden väylän myötä jonkin verran. Suunnittelualueella on voimassa maakuntakaava ja osayleiskaava.

Pyydettyinä lausuntonaan Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo esittää asiakohdan hankkeesta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Hakemussuunnitelman kohdassa 4.11 Kulttuuriympäristö on lueteltu lähialueen kiinteät muinaisjäännekohteet. Luetteloon on hyvä lisätä myös lähialueen muut Muinaisjäännekohteet rekisterissä olevat kohteet eli mahdolliset muinaisjäännekohteet (historiallinen kylätontti, *Joenniemi*, nro 1000023885, väylän lounaisrannalla), muut kulttuuriperintökohteet (historiallinen kylätontti, *Vähä-Äiniö*, nro 1000023908, väylän koillisrannalla) ja löytöpaikat (rautakautinen ja historiallinen irtolöytöpaikka, *Yttälä*, nro 1000041019, väylän koillisrannalla).

Hankkeen yhteydessä järven pohja on väylä-alueelta kuvattu monikeilaluotaimella. Aineistossa havaittiin yksi mahdollinen hylky, joka kuitenkin sijaitsee noin 40 metriä väyläalueen reunalinjan ulkopuolella. Kohteen tiedot on viety Muinaisjäännekohteisiin, jotta sen mahdollinen suojelustatus voidaan tarvittaessa myöhemmin määrittellä. Vesisyvyys on väylän kohdalla vähintään yli kuusi metriä kaikkialla, joten 3 metrin haraussyvyyden liikenteen ei pitäisi vaikuttaa pohjassa oleviin kohteisiin. Museolla ei ole huomautettavaa hankkeeseen arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Vähän-Äiniön lahden itäpuoli välittömästi suunnitellun väyläalueen itäpuolella kuuluu valtakunnallisesti arvokkaaseen Etelä-Päijänteen kulttuuri- ja harjusaarimaisemien alueeseen. Tämän lisäksi suunnittelualueen itäpuolella sijaitsevat myös Vähän-Äiniön kylän valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö sekä Vähä-Äiniön ja Pätiälän kylien maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema. Väylä on suunniteltu merkittäväksi

kolmella kelluvalla turvalaitteella. Koska perustettavalla väylällä ei suoriteta ruoppaustöitä eikä hanke sisällä väylän merkitsemiseen käytettävien viittojen ohella muuta rakennettuun ympäristöön puuttumista, museo katsoo, etteivät alueen olosuhteet merkittävästi muutu veneväylän merkitsemisen takia. Museolla ei ole huomautettavaa hankkeeseen rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
tutkija, arkeologi	Siiri Tuomenoja
tutkija	Lauri Miettinen

Tiedoksi: Museovirasto, Asikkalan kunta, Hämeen ELY-keskus